

1 צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בניה והפעלה של כור גרעיני), התשל"ה-1974

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5, 15, 42, 43 ו-47 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, אני מצווה לאמור:

פרק ראשון: הגדרות

1. הגדרות

(תיקון התשמ"ז)

בצו זה -

"כור גרעיני" - מיתקן שנועד לשמש, הותאם או משמש לייצור אנרגיה גרעינית על ידי תגובת שרשרת מבוקרת של ביקוע דלק גרעיני, המסוגלת לקיים עצמה אף ללא מקור נוסף של נויטרונים;

"מיתקן" - מערכת מכונות, ציוד, אבזרים ומכשירים בין אם הם קבועים בקרקע ובין אם לאו, לרבות אלה הקשורים בהם או אליהם;

"נזק גרעיני" - נזק לאדם או לרכוש הנגרם על ידי קרינה מיננת או הנובע ממנה;

"קרינה מיננת" - קרינה אלקטרומגנטית או חלקיקית, המסוגלת ליצור יונים באופן ישיר או בלתי ישיר, במעברה דרך חומר;

"בניה" - לרבות ביצוע של הקמה, הרחבה או הריסה של מבנה לכור גרעיני, מבני עזר או מבני החסנה ושירותים באתר או של כל חלק מהם, לרבות התקנה של מיתקן, הרכבתו, פירוקו, העתקתו ממקום למקום, או ביצוע שינוי ניכר בו או בכל חלק ממנו;

"הפעלה" - לרבות הפעלה חלקית, הרצה, הפסקה, סגירה, בדיקה, ניסוי וניסיון, טיפול, שימוש, אחזקה, טעינת דלק, הוצאתו, העברתו והחסנתו וסילוק פסולת והחסנתה;

"היתר" - היתר לפי סעיף 4 או היתר חלקי לפי סעיף 9;

"בעל היתר" - לרבות מי שממלא תפקיד הנהלה בכור הגרעיני;

"מנהל" - המנהל הכללי של הועדה לאנרגיה אטומית במשרד ראש הממשלה;

"הועדה" - הועדה המייעצת לבטיחות גרעינית - שהוקמה על פי צו זה, לרבות ועדת משנה שלה;

"השר" - ראש הממשלה;

"אמות מידה" - לרבות תנאים, תקנים ועקרונות הקשורים בנושאי בטיחות.

פרק שני: הועדה

2. הקמת הועדה

(א) מוקמת בזה ועדה מייעצת לבטיחות גרעינית, אשר תיעץ למנהל בכל ענין הנוגע לבטיחות הבניה וההפעלה של כור גרעיני.

(ב) השר יקבע, בהודעה שתפורסם ברשומות, את הרכב הועדה ואת מספר חבריה ומיניהם.

3. סדרי עבודה

הועדה תקבע בעצמה את סדרי עבודתה והיא תהיה רשאית לאצול סמכויותיה, כולן או מקצתן, לוועדת משנה אחת או יותר, שתבחר מבין חבריה.

פרק שלישי: היתרים

4. איסור בניה והפעלה ללא היתר

(תיקון התשמ"ז)

(א) לא יבנה ולא יפעיל אדם כור גרעיני ולא יעשה בו כל שינוי או כל פעולה של בניה או הפעלה, אלא לפי היתר מאת המנהל ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ב) המנהל רשאי לקבוע נהלים ואמות מידה אשר מבקש ההיתר יידרש למלאם או לעמוד בהם, כתנאי מוקדם לבדיקת בקשתו.

5. בקשה להיתר

(תיקון התשמ"ז)

בקשה להיתר יש להגיש למנהל בהתאם לכללים ולנהלים ולאמות המידה שיקבע ממנהל, בצירוף כל מידע בכתב שידרוש המנהל ובפירוט שהוא ידרוש, לרבות פרטים ומסמכים על מיומנותם וכישוריהם של האנשים המוצעים כאחראים לבניה, להפעלה ולניהול של הכור הגרעיני, דו"ח בטיחות, תכנית סילוק פסולת ותכניות, חישובים ומפרטים של הכור הגרעיני והמבנים באתר.

6. בדיקות הבקשה

(א) המנהל יבדוק כל בקשה להיתר שהוגשה על פי סעיף 5.

(ב) המנהל רשאי לדרוש, תוך כדי בדיקת הבקשה להיתר, כל מסמך נוסף ופרטים נוספים, ככל שייראה בעיניו, ומבקש היתר חייב להמציא כל מסמך ופרטים כאמור.

7. מתן היתר

המנהל רשאי לתת היתר, לסרב לתתו או להתנות בו תנאים והגבלות ככל שימצא לנכון.

8. תנאים מוקדמים למתן היתר

(תיקון התשמ"ז)

לא יתן המנהל היתר, לרבות היתר חלקי כאמור בסעיף 9, אלא אם מצא, לאחר התייעצות בועדה, כי -

(1) מבקש ההיתר עומד באמות המידה שקבע המנהל לפי סעיף 4(ב);

(2) מבקש ההיתר והמוצעים לשמש אחראים לבניה, להפעלה ולניהול של הכור הגרעיני וכל אלה שיועסקו

בפעולות אלה, הם בעלי מיומנות, ידע וכישורים ככל הדרוש לפעולה או לפעולות שעליהן מבוקש ההיתר;

(3) ננקטו ויינקטו כל אמצעי הבטיחות להגנת העובדים, האוכלוסיה והסביבה, שלדעת המנהל יהיו דרושים

למניעת נזק כתוצאה מכל פעולה מפעולות הבניה וההפעלה של הכור הגרעיני.

9. היתר חלקי

(תיקון התשמ"ז)

(א) היתר יכול שיינתן לפעולה אחת או יותר מן הפעולות שהן בגדר בניה או הפעלה.

(ב) ניתן היתר חלקי כאמור בסעיף קטן (א), לא יעשה בעל היתר כל פעולה זולת הפעולות האמורות בהיתר החלקי.

(ג) המנהל רשאי לעכב מתן היתר חלקי לפעולה נוספת מפעולות הבניה וההפעלה כל עוד מבקש ההיתר לא עמד בכל תנאי

ההיתר החלקי שכבר ניתן לו, או לא מסר מידע בכתב על פי דרישת המנהל, או הפעולות שבוצעו על פי ההיתר החלקי שניתן כאמור לא עמדו במבחנים, ובאמות המידה שנקבעו לפי סעיף 4(ב) או לא עמדו בניסויים ובתנאי הפיקוח על פי הפרק הרביעי של צו זה.

10. שינויים בהיתר וביטולם

כלל המנהל כללים והגבלות בהיתר, רשאי הוא, בכל עת, לשנותם, להוסיף עליהם או לבטלם, באופן כללי או למקרה מיוחד, על ידי מתן הודעה בכתב לבעל ההיתר.

11. תוקף ההיתר

תקפו של היתר הוא לפעולה ולתקופה שקבע המנהל בהיתר.

12. העברת היתר

לא יעביר אדם היתר לאחר ולא ישתף אדם אחר בהיתר, אלא באישור בכתב של המנהל ובתנאים שקבע באישור; המנהל לא יתן אישור להעברת היתר לאחר או לשיתוף אדם אחר בהיתר אלא לאחר שנתקיימו הוראות סעיף 8(1), בשינויים המחויבים לפי הענין.

13. חובת הודעה על שינויים

בעל היתר חייב להודיע מראש למנהל על כל שינוי בתכנית, במפרטים ובאחראים לפעולות הבניה, ההפעלה והניהול של הכור הגרעיני, ובכל מידע אחר שנמסר למנהל על פי צו זה.

14. ביטול היתר

(א) המנהל רשאי בהודעה בכתב לבעל היתר לבטל היתר או להתלותו בשל אחד מאלה:

(1) קיימת סכנה בטיחותית העלולה לגרום נזק גרעיני;

(2) הופר תנאי מתנאי ההיתר;

(3) הסתבר כי בעל היתר או עובד מן העובדים כאמור בסעיף 8(1) אינו כשיר לביצוע פעולה או פעולות שעליהן ניתן ההיתר;

(4) לא מולאו הוראות צו, זה, או הוראות שניתנו מכוחו.

(ב) התליה תהיה לתקופה שקבע המנהל והיא ניתנת להארכה אחת או יותר.

(ג) הודיע המנהל לבעל היתר על ביטול ההיתר או על התליתו, חייב בעל ההיתר להחזירו למנהל תוך זמן הנקוב בהודעה, ולהפסיק כל עבודה או פעולה של בניה והפעלה בהתאם להוראות המנהל בכתב.

15. ערר

(א) מבקש היתר או בעל היתר רשאי לערור על החלטת המנהל בפני השר בכל אחד מהמקרים הבאים:

(1) המנהל סירב לתת היתר, למעט סירוב על פי סעיף 9(ג), או ביטל היתר על פי סעיף 14;

(2) המנהל שינה תנאים בהיתר או הוסיף תנאים להיתר שנתן, על פי סעיף 10.

(ב) ערר על פי סעיף זה יוגש לשר בכתב תוך 15 ימים מיום מסירת החלטת המנהל למבקש ההיתר או לבעל ההיתר.

(ג) החלטת המנהל תהיה בת תוקף ולא יעוכב ביצועה אף אם הוגש ערר, כל עוד לא הורה השר אחרת.

פרק רביעי: פיקוח על בניה והפעלה של כור גרעיני

16. פיקוח

(א) המנהל ימנה מפקח על פעולות הבניה והפעלה של כור גרעיני.
(ב) מפקח שנתמנה כאמור, רשאי להיכנס, בכל עת, לחצרים של הכור הגרעיני וסביבתו, לאסוף ראיות לשם הפעלת סמכותו ולערוך בדיקות, מדידות וביקורת, להיות נוכח בנסיבות וניסויים, ולדרוש ולקבל מיפרטים, תכניות, דו"חות בדיקה וניסויים, דו"ח תקלות ותאונות וכל מסמך ופרטים אחרים שייראו כדרושים למנהל.

17. חובת הודעה על תקלה

בעל היתר חייב להודיע מיד למנהל על כל תקלה או תאונה העלולה לגרום נזק גרעיני.

פרק חמישי: הוראות שונות

18. רשות מבצעת

המנהל יהיה רשות מבצעת לענין צו זה, והוא רשאי לתת את כל ההוראות שיש בהן צורך לביצועו.

19. שמירת דינים

האמור בצו זה אינו בא לגרוע מכוחו של כל דין אחר.

20. השם

לצו זה ייקרא "צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בניה והפעלה של כור גרעיני), תשל"ה-1974".

י"א בתשרי תשל"ה (27 בספטמבר 1974)

יצחק רבין

ראש הממשלה

[1] ק"ת 3253, התשל"ה (15.11.1974), עמ' 280.

תיקונים: ק"ת 3414, התשל"ו (14.10.1975), עמ' 251;

ק"ת 5009, התשמ"ז (23.2.1987), עמ' 510.